Aan: College van Burgemeester en Wethouders

Betreft: Samen werken aan een gezonde fietscultuur voor onze jeugd

Arnhem, 2 maart 2026

Geacht college en leden van de gemeenteraad,

Fietsen is in Nederland veel meer dan een manier van vervoer: het is een pijler van onze gezondheid en een fundament van onze cultuur. Fietsen levert in Nederland een grote bijdrage aan de hoeveelheid gezonde lichaamsbeweging 18. Zonder fietsen zou in 2021 het percentage 12-17-jarigen dat voldoet aan de beweegrichtlijnen niet 36,0 % zijn, maar hooguit 21,8 %, een verschil van ruim 14 procentpunten (relatief bijna 39 procent minder). Fietsen is dus onmisbaar voor de vitaliteit van onze jeugd én voor het behalen van nationale gezondheidsdoelen.

De cijfers spreken boekdelen: tussen 2019 en 2022 daalde de wekelijkse fietstijd van 12- tot 17-jarigen met 99 minuten per week. Bovendien gaat, weliswaar afhankelijk van de wijk, 30 procent van de kinderen nooit met de fiets naar school. Dit is een trend die we niet kunnen negeren.

Zorgwekkende trends die om actie vragen
De met de gewone fiets afgelegde afstand neemt significant af. Kinderen leren later fietsen, worden vaker met de auto of bakfiets naar school gebracht, en het gebruik van e-bikes door steeds jongere kinderen neemt explosief toe. Het gevolg? Minder beweging, meer kinderen met (ernstig) overgewicht, meer ernstige letsels en een groeiende kloof tussen kinderen die wél en niet fietsen. In elke klas zitten gemiddeld twee kinderen die geen fiets hebben, één op de elf kinderen fietst nooit of nauwelijks – een signaal van fietsarmoede dat we niet mogen accepteren.

Waarom nú ingrijpen?
Het behoud van onze fietscultuur is cruciaal om kinderen een gezonde, zelfstandige start te geven. Zonder extra inzet op fietsstimulering halen we het doel van 75 procent beweegnorm in 2040 niet. Fietsen is bovendien een sociale gelijkmaker: het vergroot mobiliteit en kansen, ongeacht inkomen of achtergrond. Elke dag dat we wachten, verliezen kinderen beweging, zelfstandigheid en veiligheid.

Wat gemeenten kunnen doen
Wij vragen u om fietsstimulering structureel onderdeel te maken van uw beleid op het gebied van sport en bewegen, mobiliteit, sociale cohesie en gezondheid. Samen met scholen, sportverenigingen, wielerclubs, buurten en lokale partners kunt u het verschil maken.

Concreet adviseren wij:

1. **Fietslessen op scholen stimuleren**, bijvoorbeeld door basisscholen te ondersteunen bij het afnemen van het Woezel en Pip fietsdiploma in groep 1 en 2, om zo de fietsvaardigheid van kinderen te vergroten en hun weerbaarheid in het verkeer te versterken.
2. **Fietsbezit bevorderen,** vooral in wijken met lagere inkomens, via leenfietsen, kortingsregelingen of lokale initiatieven.
3. **E-bikegebruik onder 16 jaar ontmoedigen**, om voldoende gewone fietsbeweging en veiligheid te waarborgen.
4. **Veilige fietsroutes en school- en sportomgevingen creëren**, zodat ouders het vertrouwen hebben om kinderen zelfstandig te laten fietsen naar onder meer school en de sportvereniging
5. **Gerichte campagnes voor ouders**, om het belang van fietsen voor gezondheid en zelfstandigheid (ook voor henzelf) te benadrukken, onder meer door maandelijks een zogenaamde Cyclovia in de stad te organiseren.

Samen kunnen we ervoor zorgen dat fietsen niet alleen een traditie blijft, maar een toekomst krijgt waarin ieder kind kan meedoen en gezond kan opgroeien. De Stichting Op de Fiets (powered by de Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie) gaat graag met u hierover in gesprek en samen concrete stappen te zetten.

Met vriendelijke groet,

Maurice Leeser
Directeur-bestuurder Stichting Op de Fiets